

WIADOMOŚCI AGENCJI INFORMACYJNEJ SIS 19.01.1990
CZĘŚĆ PIERWSZA (godz. 13.15)

INFORMACJE KRAJOWE

WAŁBRZYCH. O godz. 4.50 zakończył się strajk w KWK "Thorez". Porozumienie ze strajkującymi górnikami podpisał prezes Rady Nadzorczej Wspólnoty Węgla Kamiennego A. Jerschina. Oto treść porozumienia: "W wyniku przeprowadzenia rozmów komitetów strajkowych wałbrzyskich załóg górniczych z przedstawicielami ministerstwa przemysłu i Wspólnoty Węgla Kamiennego przyjęto uzgodnienia:
1. Podstawą do wyliczenia funduszu wynagrodzeń będą obowiązujące w 1990 przepisy oraz osiągnięte przez kopalnie wyniki co spowoduje, że:

- a. fundusz placowy w styczniu zwiększy się o wzrost kosztów utrzymania tj. 45% pomnożone przez wskaźnik 0.3,
  - b. podział funduszu na poszczególne elementy i grupy pracownicze określony zostanie w protokole nr 10 do porozumienia branżowego i obowiązywać będzie od 1.01.1990.,
  - c. protokół nr 10 będzie dążył do podwyższenia możliwie w maksymalnym stopniu plac zasadniczych ograniczając inne elementy wynagrodzeń np. fundusz premiowy, trzynastka itp.,
  - d. poziom stawek zasadniczych oraz zmiany w wyżej podanych elementach zostaną ustalone do dnia 27.01.90 w uzgodnieniu ze wszystkimi górniczymi związkami zawodowymi.
2. Zostaną utrzymane w mocy i w dotychczasowym wymiarze przywileje górnicze a ewentualne zmiany będą konsultowane ze związkami zawodowymi.
3. Nie ma i nie będzie administracyjnej likwidacji Zagłębia Dolny Śląsk. Wszystkie projekty w tym zakresie będą omawiane z załogami górniczymi.
4. Sprawa zapłaty za strajk, po podjęciu pracy, jest do ustalenia przez dyrektora kopalni, związki zawodowe i komitety strajkowe, po odrobieniu strat spowodowanych strajkiem.
5. Po podjęciu pracy w wyniku porozumienia nie będą stosowane sankcje w stosunku do osób biorących udział w strajku.
6. Termin wypłaty tzw. czternastej pensji zostanie ustalony w możliwie krótkim terminie przez związki zawodowe i dyrektora kopalni.
7. Strajk nie jest legalny, ale z uwagi na dobro górnictwa i załóg górniczych podjęto rozmowy i podpisano niniejsze porozumienie."

PIONKI. Komisja Zakładowa "S" przy przedsiębiorstwie gospodarki komunalnej w Pionkach uzgodniła z dyrektorem program wzrostu produkcji i usług oraz ograniczenia zatrudnienia w przedsiębiorstwie. Do końca pierwszego kwartału 1990 r. ma nastąpić likwidacja wszystkich póletatów i połączenie stanowisk zastępcy dyrektora d.s. technicznych i kierownika zakładu transportu. Sporządzona zostanie zakładowa lista pracowników dwuzawodowych (tzw. chłoporobotników). Osoby, które się na niej znajdują, będą kierowane w pierwszej kolejności do innej pracy lub na zasiłek. "Solidarność" osiągnęła także porozumienie z zarządem w sprawie wypłaty dodatku stażowego z tytułu przepracowania co najmniej 25 lat pracy. Spory na ten temat trwały w zakładzie od kilku miesięcy.

RADOM. Andrzej Łuczycki i Tomasz Kubat, ajenci sklepów rybnych w Radomiu (przy ul. Maratońskiej i Świerczewskiego), zadeklarowali, że będą przekazywać bezpłatnie, raz w tygodniu, po 10 kg ryb dla kuchni "Caritasu", która wydaje bezpłatnie posiłki dla najuboższych. Jest to odpowiedź na apel ministra Kuronia "S O S pomoc dla najuboższych".

LIPSKO. 12.01 wznowił działalność Komitet Obywatelski w Lipsku n. Wisłą, obejmujący swą działalnością gminy Solec, Lipsko i Ciepłelów. W Ciepłelowie komitet zainicjował zbiórke pieniędzy na rzecz Funduszu Daru Narodowego. Zbiórka trwa.

LIPSKO. 13 stycznia 1990 r. w Pawłowicach k. Solca odbyło się spotkanie koła NSZZ RI "S" z rolnikami. Zaproszeni przedstawiciele Terenowej Komisji Koordynacyjnej "S" z Lipska zaskoczeni byli

konstruktywnością spotkania. Odbędzie się bez tradycyjnego narzekania na politykę rządu i trudności dnia codziennego. Przedstawiono natomiast propozycje rozwiązywania konkretnych problemów. Wypłynęła między innymi inicjatywa pominięcia pośrednictwa Gminnych Spółdzielni "Samopomoc Chłopska" przy skupie i sprzedaży produktów rolnych. Transport rolnicy opłacać będą sami, a dystrybucja zajmie się "Solidarność".

WIDOMOSCI AGENCJI INFORMACYJNEJ "SIS" 19.01.90
CZĘŚĆ DRUGA (godz.15.20)

INFORMACJE KRAJOWE

GDANSK. Komunikat Biura Prasowego L.Wałęsy ze spotkania przewodniczącego z ambasadorem ZSRR. "Przewodniczący NSZZ "S", Lech Wałęsa, przyjął 18.01. w Gdańsku ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego ZSRR, Władimira Browikowa. Przewodniczący Solidarności skrytykował dotychczasowe stosunki między Polską a ZSRR i stwierdził, że od 17.09.1939 roku oparte one były na politycznej dominacji jednej strony. Wyrzucił przekonanie, że w dobie daleko idących reform, które następują w obu krajach, zachodzi konieczność ich nowego ułożenia. Warunkami tego, w opinii Lecha Wałęsy, są w szczególności: - wyjaśnienie kulisów agresji ZSRR na Polskę we wrześniu 1939, - wskazanie przez stronę radziecką nieujawnionych jeszcze miejsc pochówku oficerów polskich pomordowanych w kwietniu 1940 roku, - wyjaśnienie procesu 16-tu przywódców Polski Podziemnej, - zadośćuczynienie za krzywdy obywateli polskich zamieszkałych na kresach II Rzeczypospolitej, - gwarancje swobodnej wymiany kulturalnej i turystycznej, a zwłaszcza zniesienie ograniczeń przyjazdów dla odwiedzających się rodzin w obu krajach, - wycofanie wszystkich wojsk radzieckich z Polski do końca 1990 roku.

Ambasador Browikow podzielił opinię przewodniczącego, że ułożenie stosunków na zasadzie wzajemnego poszanowania suwerenności leży w interesie obu krajów. Przekazał Lechowi Wałęsie zaproszenie do Związku Radzieckiego, pozostawiając przewodniczącemu Solidarności swobodny wybór terminu. Lech Wałęsa przyjął zaproszenie z zadowoleniem, wyrażając jednocześnie pragnienie spotkania z przedstawicielami radzieckiego życia politycznego i związkowego, a także z Polonią". (SIS)

WARSZAWA. 19.01. odbyła się konferencja prasowa rzecznika rządu. Minister M. Niezabitowska poinformowała, że przez pierwsze cztery miesiące swojej działalności rząd zajmował się przede wszystkim przygotowaniem i wprowadzeniem programu gospodarczego. Obecnie następuje intensyfikacja prac nad przemianami politycznymi. Należą do nich: likwidacja urzędu cenzury, liberalizacja prawa o zgromadzeniach, projekt ustawy o partiach politycznych i włączenie się rządu w prace nad nową konstytucją. Jak poinformował min. Aleksander Hall, rząd przygotował własny projekt ustawy o partiach politycznych. Jest to projekt w znacznym stopniu zbieżny z projektem przedstawionym przez OKP, z wyjątkiem kwestii dotyczącej usunięcia partii politycznych z wojska, milicji, urzędów państwowych i zakładów pracy - projekt OKP tego nie przewiduje. Projekt rządowy w znacznym stopniu różni się od przedstawionego przez posłów z PZPR. Klub Poselski PZPR, w przeciwieństwie do rządu, przewiduje zawarcie w ustawie zapisu o rejestracji partii politycznych. Obecny na konferencji Stefan Kawalec, przedstawiciel Ministerstwa Finansów stwierdził, że istnieją sygnały wskazujące na to, iż cel operacji finansowo-dochodowej osiąga pozytywne rezultaty. Wskazują na to m.in. wypowiedzi ankietowanych ostatnio dyrektorów przedsiębiorstw. Zaistniała sytuacja zmusza ich do pożądanych dla gospodarki działań. Wyraźnie pojawiła się w gospodarce bariera popytu - stwierdził Stefan Kawalec. Dyrektorzy zaczynają mieć świadomość, że skończyła się epoka "wbijania" wszystkich kosztów w ceny. Coraz częściej będzie się działo tak, że przedsiębiorstwa nie mogą sprzedać swoich towarów będą zmuszane do obniżania cen. Wzrost cen w następnym miesiącu będzie radykalnie niższy niż w styczniu". Małgorzata Niezabitowska powoływała się na wypowiedź Dyrektora Departamentu Europejskiego w Międzynarodowym Funduszu Walutowym. Dyrektor

stwierdził, że radykalna reforma gospodarcza rozpoczęta w Polsce 1.01. przyniosła już "nadspodziewanie wczesny i korzystny efekt w postaci umocnienia się złotówki". Dyrektor Departamentu wyraził także przekonanie, iż "jeżeli Polska wytrwa przez najbliższe 4 miesiące w konsekwentnym wcielaniu w życie założeń programu stabilizacyjnego, to latem br. wysoka inflacja będzie już tylko przykrym wspomnieniem." Informując o sytuacji strajkowej na Śląsku, Małgorzata Niezabitowska powiedziała, że w Wałbrzychu pracują już wszystkie kopalnie. W kopalni "Juliusz" mała grupa pracowników zabarykadowała się na dole, próbując podtrzymać strajk, ale pozostali górnicy normalnie pracują. W "Czerwonym Zagłębiu" nadal trwa dziki strajk, który górnicy chcą zakończyć, lecz szukają sposobu wyjścia z tej sytuacji z godnością. Strajkujący zaprosili ponownie Komisję Zakładową "S", która poprzednio wyprosiła. W kontekście wczorajszej wypowiedzi Lecha Wałęsy, który wezwał do wycofania wojsk radzieckich z Polski, pytano o stanowisko rządu w tej sprawie. Małgorzata Niezabitowska odparła, że rząd nie przewiduje podejmowania żadnych kroków w tej kwestii. (SIS)

INFORMACJE ZAGRANICZNE.

WILNO. Dziennikarz SIA poprosił członka Rady Sejmu Sajudisu, filozofa Vytautasa Radžvilasa, o komentarz na temat wypowiedzi Algirdasa Brazauskasa dotyczących też Gorbaczowa przedstawionych w czasie jego pobytu na Litwie, w sprawie których na II plenum KC KPL przyjęto odpowiednią rezolucję.

V.R. - Brazauskas rozumiejąc dobrze, że nasz zasadniczy spór z Moskwą rozwiązany jest raczej pozytywnie, rozumie również i to, że obecnie decydującym czynnikiem jest czas. Uważam, iż ostatnie, tragiczne wydarzenia w Azerbejdżanie i Armenii odbierają Gorbaczowowi ostatnią nadzieję na kompromisowy wariant, mam na myśli pozostanie Litwy w ZRRR. Tę nadzieję traci też Algirdas Brazauskas. Za słabszy fragment wypowiedzi Brazauskasa uważam jego rozważanie na temat tzw. ustawy "O wyjściu republik z ZSRR". Zważył on w celowość uczestnictwa przedstawicieli naszej republiki w przygotowaniach takiej ustawy, ponieważ nie wiadomo, czy taka ustawa będzie odpowiadała Litwie, bowiem ona wstąpiła do ZRSS bez własnej woli, a ściślej mówiąc w ogóle nie było żadnego "wstąpienia". Oceniając przemówienie Brazauskasa i rezolucję przyjętą na Plenum możemy stwierdzić, że decyzje podejmowane przez władze KPL nadal będą stanowcze i ostrożne. Narazie budzą one nadzieję.

SIA - Podczas 16 sesji Rady Najwyższej Litewskiej SRR na stanowisko przewodniczącego tej rady został powołany Brazauskas, a więc skupił on dwa najważniejsze stanowiska na Litwie w swoich rękach. Czy nie widzi pan w tym niebezpieczeństwa?

V.R. - Wybór Brazauskasa na stanowisko przewodniczącego Prezydium Rady Najwyższej oceniane jest różnie. Wielu ludzi wyraża niezadowolenie, inni to akceptują. Uważam, że w obecnej sytuacji politycznej Litwy, takie rozwiązanie było nieuniknione. Wybór Brazauskasa na stanowisko przewodniczącego właściwie niczego nie zmienia w naszym życiu politycznym. To jeszcze raz udowadnia, że zmiana 6 artykułu konstytucji Litewskiej SRR w żadnym wypadku nie oznacza, iż partia komunistyczna straciła realną władzę. Ten wybór oznacza zamianę słabszego człowieka na mocniejszego i popularniejszego. Zasadnicza moja ocena byłaby taka: demokratyczne siły Litwy będą musiały w przyszłości dużo dokonać i już teraz warto zastanowić się jak uniknąć niebezpieczeństwa tego typu. Jeśli przed wyborami nie zostanie opracowany mechanizm niedopuszczający do skupienia tych dwóch stanowisk w jednych rękach wówczas "apetyt" i pretensje A. Brazauskasa mogą wzrosnąć. Uważam, że Sajudis wypowie jeszcze swoje zdanie na ten temat. Obecnie najlepsze rozwiązanie tej kwestii widzę w całkowitej niezgodzie na utworzenie tzw. instytucji "prezydenta" Litewskiej SRR. Reasumując, można stwierdzić, iż ten polityk wyraźnie dąży do stanowiska prezydenta, jednak teraz, kiedy nasze tradycje demokratyczne są jeszcze bardzo słabe, a kultura polityczna jest niska - takie posunięcie byłoby niebezpieczne. (SIS-SIA)

WIADOMOŚCI AGENCJI INFORMACYJNEJ "SIS" 19.01.90
CZĘŚĆ TRZECIA (GODZ. 18.20)

INFORMACJE KRAJOWE

KATOWICE. 18.01. Komunikat Komisji Robotniczej Hutników NSZZ "S":
"Komisja Robotnicza Hutników NSZZ "S" informuje, że zebranie ogólne delegatów rady pracowniczej KM "Nowa Huta" poparło stanowisko KRH w sprawie votum nieufności dla dyrektora naczelnego Kombinatu, mgr. Bolesława Szkutnika. W tajnym głosowaniu za wnioskiem o votum nieufności głosowało 128 delegatów, przeciw 10, a 2 oddało głosy nieważne. Jako ruch społeczny, "Solidarność" ma prawo i obowiązek domagać się zmian i formułować kierunki reform koniecznych w danej sytuacji". (SIS)

WARSZAWA. 19.01. Senackie Biuro Prasowe zorganizowało konferencję prasową nt. samorządu terytorialnego. Prof. Stelmachowski na wstępie powiedział, że dzięki tej uchwale chcemy zbudować bazę demokracji i ma ona duże znaczenie polityczne. Samorząd tworzyć mają organizacyjnie i prawnie wyodrębnione wspólnoty, skupiające mieszkańców dotychczasowych gmin i miast. W ten sposób następuje ich podmiotowienie. Gminy (wspólnota i terytorium) będą samodzielnie stanowiąć o swoich sprawach. W demokratycznych wyborach powoływać będą swoje organy. Rady przestaną być organami władzy państwowej, reprezentującymi interesy państwa w terenie, i staną się, w myśl projektu, organami reprezentującymi lokalną społeczność. Wyrazem upodmiotowienia gmin jest przyznanie im osobowości prawnej oraz zagwarantowanie sądowej ochrony samodzielności. Gmina staje się nie tylko podmiotem prawa publicznego, ale i prawa prywatnego. Projekt ustawy stanowi, że samorząd terytorialny, powoływany będzie na szczeblu podstawowych jednostek podziału terytorialnego kraju - gmin i miast. Struktury ponadpodstawowe województwa zachowują swój dotychczasowy charakter. W rezultacie, w terenie pojawi się dualistyczny sposób wykonywania administracji państwowej - poprzez niewyodrębnione, pozostające w jednolitej strukturze państwowej województwa i samodzielne związki mieszkańców gminy. Senacki projekt nie normuje całokształtu spraw związanych z wykonywaniem administracji państwowej w terenie. Zadania i organizację administracji rządowej określić ma odrębna ustawa. Ustawa niniejsza ma natomiast określić kluczowe kwestie związane z organizacją i funkcjonowaniem samorządu terytorialnego. Ma ona z założenia charakter ustrojowy, stanowi "konstytucję gmin". W tej sytuacji pozycję prawną gminy normuje w zarysie, odsyła z jednej strony do przepisów prawa materialnego, z drugiej zaś do statutu gmin, stwarzając możliwości dostosowania organizacji wewnętrznej gminy i trybu jej funkcjonowania do lokalnych potrzeb w statucie uchwalonym przez radę. W przedstawionym projekcie brakuje, zdaniem prof. Stelmachowskiego, koncepcji co do organizacji wielkich aglomeracji miejskich. Musi to być uściśnione w przygotowanych w przyszłości ustawach. O kształcie dużych miast nie powinien decydować senat ani sejm, lecz ich mieszkańcy. Wypowiadając się nt. zaproponowanego terminu wyborów do samorządów, profesor odpowiedział, iż termin kwietniowy jest teoretycznie realny, lecz praktyczniej byłoby przeprowadzić wybory na początku maja. (SIS)

WARSZAWA. 19.01. o godz. 10.00. w URM rozpoczęło się spotkanie z Konfederacją Pracodawców Polskich. Ze względu na stan zdrowia, nie mógł przybyć premier T. Mazowiecki. Zastąpił go minister Kuczyński. Spotkanie rozpoczął senator A. Machalski, który określił rolę i zadania KPP. Konfederacja ta powstała parę miesięcy temu, łącząc podmioty uczestniczące w procesie gospodarczym. Powstała m.in. w celu przywrócenia sensownej struktury gospodarczej, wykorzystania ogromnej rezerwy jaką jest zarządzanie. Spotkanie jest pierwszym krokiem do porozumienia ludzi, którzy przyjęli ciężar władzy. Min Kuczyński w imieniu premiera podkreślił dużą rolę pracodawców w przeprowadzanych zmianach. Ważne jest aby w tym ciasnym gorsecie finansowym potrafić utrzymać przedsiębiorstwo. Zaapelował także do zgromadzonych na sali dyrektorów, aby w swej działalności nie zapominali o względach ludzkich, o stworzeniu w przedsiębiorstwach

dobrej atmosfery pracy. Premier Balcerowicz powiedział, że normalny rynek pracy jest wtedy gdy istnieją dwie strony tj. pracodawcy i pracownicy, i dlatego dobrze się stało, że powstała KPP. Przypominał także podstawowe założenia programu gospodarczego, podkreślając jednocześnie, że rząd będzie go konsekwentnie realizował. W przygotowaniu znajduje się prawo antymonopolowe, prawo o centralnych związkach spółdzielczości, zmiany prawa o przedsiębiorstwach państwowych oraz projekt prawa o przemianach własnościowych. Następnie zabierali głos dyrektorzy różnych przedsiębiorstw. W swoich wypowiedziach zwracali oni uwagę na istniejącą obecnie presję załóg na kadre kierowniczą. Wielokrotnie powtarzało się zdanie iż nie interesuje ich polityka tylko gospodarka, należy zaufać naszym umiejętnościom. Jednym z warunków skutecznej realizacji programu stabilizacyjnego jest, zdaniem dyrektorów, szybkie i sprawne uregulowanie statusu pracodawcy, przede wszystkim w przedsiębiorstwach państwowych. (SIS)

KATOWICE. 19.01., w siedzibie Krajowej Komisji Górnictwa NSZZ "S", zebrali się przedstawiciele około 100 kopalń i zakładów górniczych. Janusz Pacocha złożył sprawozdanie z rozmów jakie przeprowadzono w ministerstwie przemysłu na temat reformy górnictwa. Następnie rozpoczęło się spotkanie z pełnomocnikiem ministra przemysłu ds. zwiększenia efektywności produkcji w górnictwie, doc. Janem Macieją oraz reprezentantami innych ministerstw. Dyskusja toczy się wokół 12 postulatów KKG, dotyczących spraw górnictwa. Ustalany jest zapis końcowy porozumienia. (SIS)

LIBIAŻ 19.01. rozpoczął się strajk w KWK "Janina" w Libiążu koło Chrzanowa. Ok. 50 procent górników z pierwszej zmiany nie zjechało na dół. Do strajku przyłączyła się cała druga zmiana. Postulaty mają charakter płacowy. Przedstawiciele komitetu strajkowego twierdzą, że ich protest nie ma związku ze strajkami w kopalniach "Czerwone Zagłębie" i "Niwka Modrzejów". Jak informują przedstawiciele zakładowej "S" starają się oni nakłonić swych kolegów do podjęcia pracy. (SIS)

CZĘSTOCHOWA. 19.01. grupa około 30 członków NZS przy Wyższej Szkole Pedagogicznej przystąpiła do okupacji budynku KW PZPR. Już po kilkunastu minutach przedstawiciele KW rozpoczęli negocjacje. Studenci wysunęli następujące postulaty: 1/ natychmiastowe przekazanie budynku Wyższej Szkole Pedagogicznej, 2/ wyjaśnienie prawnych podstaw działania nomenklaturowej spółki "Progres", rezydującej w budynku komitetu partii. Jak poinformował rzecznik okupujących budynek studentów, istnieją uzasadnione podejrzenia, że spółka działa niezgodnie z prawem. Na miejsce akcji udał się przewodniczący Zarządu Regionu NSZZ "S" Częstochowa, Kazimierz Maciński. (SIS)

WROCŁAW. 19.01. przewodniczący "S" Dolnego Śląska, Władysław Frasyniuk i przewodniczący Wrocławskiego Komitetu Obywatelskiego "S", Rafał Dutkiewicz, wydali następujące oświadczenie w sprawie wyborów lokalnych: "W najbliższym czasie czekają nas wybory do rad samorządu terytorialnego. Od ich wyniku zależy, kto w naszym imieniu weźmie w swoje ręce sprawy polskich miast i wsi. "S" przystąpi do tych wyborów, zachęcając do głosowania na swoich kandydatów. Dążyć będziemy do wypracowania wspólnej płaszczyzny wyborczej budowanej we współpracy NSZZ "S" Regionu Dolny Śląsk i Wrocławskiego Komitetu Obywatelskiego "S". Po opublikowaniu projektu ordynacji wyborczej przedstawimy propozycję trybu wyłaniania kandydatów oraz programu wyborczego. W oparciu o ten program będziemy szukali współpracy ze środowiskowymi komitetami obywatelskimi z terenu Wrocławia i województwa, a także z różnymi stowarzyszeniami i niezależnymi ugrupowaniami. Nie czekając jednak na wybory będziemy, w uzasadnionych wypadkach, inicjować zmiany personalne we władzach lokalnych." (SIS)

GŁOGÓW. 15.01. członkowie "S" prywatnego transportu na 2 godz. zablokowali ruch na ulicy Świerczewskiego. Protestowano przeciwko obowiązującym przepisom w zakresie transportu prywatnego. (SIS)

6

KIEKRZ. /opolskie/ NSZZ "S" kombinatu rolnego zebrala 715 tys. zł na fundusz premiera Mazowieckiego i 399 tys zł na pomoc dla Rumunii. (SIS)

OPOLE. Trwa kampania wyborcza w wyborach uzupełniających na senatora Ziemi Opolskiej. Kandydatka "S" prof. Dorota Symonides odwiedza zakłady pracy, gdzie tłumaczy zasady programu Balcerowicza. Kandydat OPZZ reklamujący się jako katolik zamierza spotkać się ze swoimi wyborcami w katedrze opolskiej. (SIS)

OZIMEK. NSZZ "S" Huty "Małapanew" zebrala na fundusz premiera Mazowieckiego 706 tys zł. (SIS)

PRUDNIK. NSZZ "S" Zakładów Przemysłu Bawełnianego "Frotex" wystąpiła z żądaniem opuszczenia zajmowanych lokali przez PZPR i ZSMP oraz likwidacji etatu przewodniczącego ZSMP w zakładzie do końca stycznia. (SIS)

INFORMACJE ZAGRANICZNE

WĘGRY

BUDAPESZT. Dwugodzinny strajk ostrzegawczy zapowiedzieli na 22.01. pracownicy Budapeszteńskich Zakładów Komunikacyjnych. (SIS-WAI)

BUDAPESZT. Na 20.01. Związek Wolnych Demokratów (SzDSz) przygotowuje demonstrację przed budynkami MSW i telewizji. Na piątkowej konferencji prasowej, 19.01., zorganizowanej przez SzDSz i FIDESz (Związek Młodych Demokratów) zaprezentowano nowe dowody, świadczące o rozmiarach afery watergate i o udziale w niej polityków do dziś sprawujących władzę. Pokazano wywiad przeprowadzony z byłym pracownikiem służby bezpieczeństwa utrwalony na filmie przez niezależną grupę filmową "Czarna Skrzynka". Wg. informatora, po wykryciu afery, 05.01., w MSW na szeroką skalę zaczęto zacierać ślady niszczyć materiały dowodowe. Jeszcze dzisiaj - jak powiedział Jozsef Vegvari - likwidowano liczne dokumenty. Świadczy to dobitnie o tym, że śledztwo powierzone jest niewłaściwym organom, które nie zabezpieczyły dowodów, pomimo zapewnien ich szefów o sprawowaniu pieczy nad materiałami dowodowymi. Afera ma być przedmiotem obrad rządu w dniu 20.01. SzDSz i FIDESz żądają powołania niezależnej komisji do zbadania całej sprawy oraz postawienia na czele MSW osoby, która cieszyła by się autorytetem i zaufaniem całego społeczeństwa. Na konferencji zwrócono uwagę, że w najwyższym stopniu zagrożona jest czystość wyborów. Dowody wskazują na to, że rządząca partia wszelkimi metodami, również pozaprawnymi, dąży do zachowania władzy. Pomimo zaproszenia na konferencję nie przybyła ekipa dziennika telewizyjnego, co dodatkowo podważa równość szans partii politycznych w dostępie do środków masowego przekazu. (SIS-WAI)

ZSRR

WILNO. 18.01. w sali Związku Działaczy Teatru odbyło się kolejne, konsultacyjne zebranie opozycyjnych partii politycznych, organizacji i ruchów społecznych. Wzięli w nim udział przedstawiciele Litewskiej Partii Demokratycznej, Partii Humanizmu i Postępu, Socjaldemokratycznej Partii Pracy, Związku Narodowego, Związku Zesłańców, Socjaldemokratycznego Związku Młodzieży, Ligi Wolności Litwy, Litewskiego Oddziału Komitetu Helsińskiego, Grupy Opieki nad Więźniami i Zesłańcami Politycznymi, Sajudisowskiego Zrzeszenia Pracy "Labora". Przyjęto dwa oświadczenia.

"Członek Biura KC KPL, Juozas Nekrosius, na spotkaniu z M. Gorbaczowem powiedział: zwykle, drobne, polityczne insekty zagryza nas, komunistów na śmierć, i tracimy autorytet." Takie określenie obraża niekomunistyczne partie i społeczne ruchy Litwy."

W odniesieniu do komunistycznych partii Litwy i prokuratury Litwy przyjęto następujące oświadczenie: "W roku 1940 i 1944 zostały odebrane różnym politycznym organizacjom budynki i majątek, a działalność tych partii zakazana. Mienie to przywłaszczyła sobie partia komunistyczna. W tym roku przygotowany jest nowy podział

mienia pomiędzy dwie komunistyczne partie. Jest to akt amoralny, ponieważ potem każda z tych partii będzie twierdziła, że to nie ona przywłaszczyła sobie mienie innych organizacji i nie jest ich obowiązkiem je oddać. Żadamy, by w skład komisji podziału mienia weszli przedstawiciele różnych opozycyjnych organizacji, które istniały przed okupacją 1940 i 1944 roku, oraz żeby majątek ten został podzielony pomiędzy te organizacje. Odmowa zwrotu mienia pokaże, że działające na Litwie partie komunistyczne nadal prowadzą politykę zaboru cudzego mienia, co pociąga za sobą nie tylko moralną, ale i prawną odpowiedzialność".

WILNO. Przedstawiciel Ligi Wolności Litwy A. Terleckas tak określił sytuację przedwyborczą na Litwie: W rejonie szyrwinckim sytuacja jest poważna, bowiem grozi niebezpieczeństwo, że komuniści wygrały wybory do Rady Najwyższej. Zachęcałem do głosowania na przewodniczącego Szyrwinkiej Rady Sajudisu Antanasa Urbonasa. Jednak, jak słyszę, nie cieszy się on tam autorytetem i ludzie będą głosować na partyjnego dziennikarza radiowego Bena Rupejkę. Nie jestem przeciwko niemu, tym niemniej widoczne są starania, by partia komunistyczna odniosła zwycięstwo. Żadna opozycyjna partia ani organizacja, z wyjątkiem Ligi Wolności, nie poróbuje powiedzieć prawdy o Brazauskasie i KPL".

UCHUMI. Front Ludowy Abchazji ogłosił bojkot wyborów do rady najwyższej Gruzji. Zdaniem Frontu Rada Najwyższa Gruzji nie rozwiąże problemu niezależności Abchazji.

BAKU. Mieszkańcy Baku sprzeciwiają się wprowadzeniu godziny milicyjnej. W nocy z 17 na 18.01. zablokowali oni drogi dojazdowe, aby uniemożliwić wjazd czołgów do miasta. 18.01. w Baku rozpoczął się strajk ostrzegawczy. Prawie wszyscy mieszkańcy narodowości ormiańskiej zostali ewakuowani z miasta. 18.01. komendant Górnego Karabachu, Kosolapow, zakazał działalności wszystkim społecznym organizacjom. Na granicy pomiędzy Armenią a Nachiczewanem Azerowie napadli na wieś Jerak. Wieś była ostrzeliwana z pobliskich wzgórz broni maszynowej. Do tego rejonu zostali wysłani żołnierze erewańskiego garnizonu i grupa rezerwistów. Zginęło 2 Ormian, raniono 14-tu. (SIS-WAI)

MOSKWA. Przewodniczący Rady Ministrów, Nikołaj Ryżkow, ogłosił, że wszyscy przybyli do Moskwy uchodźcy ormiańscy będą ulokowani w państwowych placówkach lub w sanatoriach w pobliżu Moskwy. 17.01. minister obrony ZRSR, Dmitrij Jazow, powiedział, że będą mobilizowani rezerwiści, aby zażegnać konflikt narodowościowy między Armenią a Azerbejdżanem. D. Jazow podkreślił, że najważniejsze kwestie konfliktu narodowościowego mogą być rozwiązane tylko poprzez odnowienie całej federacji. Minister obrony wyjaśnił, że rezerwiści nie będą brali udziału w bezpośrednich działaniach wojennych, będą jedynie ochraniać magazyny broni. Ormianie oskarżają Azerów o to, że ci otrzymują broń przez granicę irańską. Dlatego rezerwiści będą ochraniać także granicę irańsko-azerbejdżańską. (SIS-WAI)

GRODNO. 17.01. Grupa inicjatywna na rzecz wysunięcia niezależnych kandydatów na deputowanych do lokalnych i republikańskich sowietów udała się do komitetu wykonawczego dzielnicy Oktiabrskiej, w celu przedstawienia swoich dezyderatów. Sekretarz komitetu, zamiast przyjąć delegację, wezwał patrol milicji. Przewodniczący grupy, W. Jakowlew, został odprowadzony do DUSW, gdzie uprzedzono go, by nie pojawiał się więcej w Komitecie. Siedem grodzieńskich okręgów wyborczych zgłosiło na deputowanych ludzi nomenklatury. Wśród nich pierwszego sekretarza miejscowego komitetu obwodowego, Siemionowa i przedstawiciela miejskiego komitetu wykonawczego Kudriawcewa - zaciekle przeciwników reform. Lokalne władze wykorzystują wszystkie możliwości, aby ukrócić kampanię przedwyborczą ugrupowań niezależnych. Nie zezwalają na wiece, odmawiają rejestracji klubów wyborczych, wykorzystują szeroki dostęp do środków masowego przekazu, nieosiągalnych dla organizacji nieformalnych. (SIS-WAI)

KUJBYSZEW Na 18.01. miejscowy wydział Związku Demokratycznego planował przeprowadzenie wiecu na placu Rewolucji z okazji 72

rocznicy rozpadu przez bolszewików Konstytuanty, o czym wcześniej poinformował miejski komitet wykonawczy. Władze nie wyraziły zgody na miejsce demonstracji motywując to dużym natężeniem ruchu ulicznego. Mimo to, uczestnicy wiecu (ok. 200 osób) zebrali się na placu, a następnie przeszli na jedną z odchodzących od niego ulic. Demonstranci uchwalili rezolucję o utworzeniu komitetu obywatelskiego na rzecz bojkotu wyborów. Trzymano rosyjskie flagi narodowe i transparenty o treści: "Cała władza dla Zebrania Ustawodawczego", "Wyborom - nie", "Niech żyje rewolucja demokratyczna". (SIS-WAI)

MOSKWA. 18.01. odbyła się kolejna demonstracja uciekinierów ormiańskich. Przeszli oni od przedstawicielstwa Ormian pod ambasadę amerykańską, gdzie wręczyli jej pracownikom apel do rządu USA o pomoc. (SIS-WAI)

LWÓW. Wojskowa Komenda Uzupełnień wezwwała na długotrwałe ćwiczenia Igora Gryniaka, przewodniczącego niezależnego Stowarzyszenia "Lwa" oraz Tarasa Maksimkę, który został zgłoszony jako kandydat na deputowanego do lokalnych rad. Działacze niezależni komentują to jako próbę usunięcia konkurentów aparatu w wyborach do władz lokalnych. (SIS-WAI)

● ZECHOSŁOWACJA

ZLIN. 18.01. Powstała w roku 1987 Społeczność Przyjaciół USA /SPUSA/ po 3 latach starań doczekała się rejestracji jako Tpowarzystwo Przyjaciół USA. (SIS-WAI)

PRAGA. W końcu marca ukaze się oficjalnie pierwszy numer pisma wydawanego przez 10 lat nielegalnie - "Teksty teologiczne". Jednocześnie przestanie się ukazywać miesięcznik duchowieństwa katolickiego "Pasterz duchowny". "Teksty teologiczne" przeznaczone są nie tylko dla księży, lecz także dla szerszego kręgu czytelników interesujących się teologią i problemami Kościoła we współczesnym świecie. (SIS-WAI)

PRAGA. Do 17.01. federalne ministerstwo spraw wewnętrznych otrzymało 86 wniosków o rejestrację powstających w ostatnim czasie organizacji, partii politycznych i stowarzyszeń o charakterze międzynarodowym. (SIS-WAI)

WIADOMOŚCI AGENCJI INFORMACYJNEJ "SIS" 19.01.90.
CZĘŚĆ CZWARTA (godz.20.30)

● INFORMACJE KRAJOWE

KATOWICE 19.01. komunikat Komitetu Strajkowego KWK "Czerwone Zagłębie": "19.01.90 podpisano porozumienie w kopalni "Czerwone Zagłębie" pomiędzy Komitetem Strajkowym, a dyrektorem kopalni oraz w uzgodnieniu z radą pracowniczą, Związkiem Zawodowym Górników, "Solidarnością" i Związkiem Dozoru. Uzgodnienia: 1/ Dyrekcja zobowiązuje się do zapłaty za strajk po podjęciu pracy i odrobieniu strat, w wysokości stawka zaszerzowanie podstawowego plus premia. 2/ pracownicy fizyczni dołu i pracownicy grupy przemysłowej otrzymają kwotę 150 tysięcy złotych, a dozór - po sto tysięcy złotych. Kwota ta musi zostać wypracowana przez załogę. Wypłata nastąpi 23 stycznia. Pracownicy umysłowi, którzy nie ponieśli strat z tytułu mniejszej ilości dni roboczych w grudniu nie zostaną objęci wyżej wymienioną wypłatą. 3/ Postulaty wewnątrzzakładowe winny być załatwione do 31 stycznia br.. Do tego czasu w kopalni "Czerwone Zagłębie" utrzymywane będzie pogotowie strajkowe. 4/ Po podjęciu pracy nie będą stosowane żadne sankcje dyscyplinarne w stosunku do strajkujących. 5/ Strajk nie był legalny, a wybuchł na fali niezadowolenia z sytuacji materialnej załóg górniczych i ich rodzin."